

Vriendenkring van
Museum Hoeksche Waard

BULLETIN

van de
Vriendenkring van
Museum Hoeksche Waard

Afscheid Belle van den Berg

Bulletin 137

December 2019

Vriendenkring van Museum Hoeksche Waard

Contributie minimaal €15,00 per persoon per jaar.

De Stichting Vriendenkring is ANBI-geregistreerd.

ING Bank: NL89 INGB 0003 8708 52

Dagelijks bestuur

Voorzitter

mr. G. Schilperoot

Secretaris

mr. R. van der Waal
tel. 015-2569775

Penningmeester

J. van Es
@: joosvanes@gmail.com

Ledenadministratie

Diana Touw-Ebbenhorst
vriendenkring@museumhw.nl

Redactiecommissie

mr. G. Schilperoot
mr. R. van der Waal

Redactieadres

Hofweg 13
3274 BK Heineoord
@: rvanderwaal@planet.nl

Lay-out

J. Koster
@: jmwkoster@upcmail.nl

't Hof van Assendelft

Hofweg 13
3274 BK Heineoord

Boerderij Oost-Leeuwenstein

Dorpsstraat 13
3274 BB Heineoord
tel. 0186-601535
www.museumhw.nl
@: info@museumhw.nl

Openingstijden

museum

woensdag t/m zondag
13.00 tot 17.00 uur
zaterdag 10.00 tot 17.00 uur
woensdag 9.00 tot 13.00 uur
zaterdag 10.00 tot 17.00 uur

documentatiecentrum

INHOUD

Van de voorzitter	3
Nieuwe vrienden	4
Afscheid van een geliefde museumdirecteur	5
Verslag van de Vriendendag	8
Activiteitenagenda	13
In Memoriam	14
Geschiedenis van de Hoeksche Waard, De Canon in 50 vensters	16
Museum met een rijk verleden en een grote achterban	18
‘De draad kwijt’ opening in foto’s	20
Afscheid Belle van den Berg in foto’s	24
Streekmuseum Hoeksche Waard: de kindertijd 2	26
Schenking van museum het Oude Raadhuis	32
Aanwinsten	34
Genealogie & Streekhistorie	36
Dialecten Hoeksche Waard	42

Vriendenkring van
Museum Hoeksche Waard

VAN DE VOORZITTER

Beste vrienden,

Er is veel gebeurd in ons museum gedurende de afgelopen maanden. Als belangrijkste punt wil ik de directeurswisseling noemen. Belle van den Berg heeft op 28 augustus afscheid genomen als museumdirecteur. Zij heeft het museum gedurende achtenhalf jaar op uitstekende wijze geleid. Het was een periode die voor het voortbestaan van het museum cruciaal was. In die periode werd de status 'Erkend Museum' verkregen, waar door Belle en vele vrijwilligers veel werk voor is verzet. In haar afscheidsspeech zei Belle met trots en dankbaarheid terug te kijken op die jaren. Willy Spaan wijdt in dit Bulletin een bijdrage aan die periode. Per 1 september is Belle opgevolgd door onze nieuwe directeur Dirk-Jan List. Hij is met veel enthousiasme aan de slag gegaan en ons museum zal zeker profiteren van de kennis en ervaring die hij in de museumwereld heeft opgebouwd. Veel van onze vrienden hebben met hem kennism gemaakt tijdens de Vriendendag op 12 oktober. Paulien Mul heeft een mooi verslag gemaakt van die dag. Onze reis ging naar de Markiezenhof in Bergen op Zoom en uit de reacties bleek wel dat iedereen had genoten van het monumentale gebouw, de fraaie museumcollectie en de deskundige rondleiding.

De nieuwe tentoonstelling over textiel met als thema 'De draad kwijt' is op 18 oktober geopend en is nog te zien tot en met 13 september 2020. U kunt een variëteit aan textiel uit de rijke collectie van ons museum bewonderen.

Zoals u in de regionale kranten heeft kunnen lezen is de Oud-Beijerlandse Stichting 'Het Oude Raadhuis' opgeheven en de collectie overgedragen aan ons museum. In dit Bulletin leest u daar meer over.

Wim Blok vervolgt in dit Bulletin zijn boeiende verhaal over de geschiedenis van het museum. Hij vertelt daarin over de belangrijke rol die 'huisvoogdes' mevrouw Riet Dekker-Hordijk, in die tijd vervulde. Op 30 oktober is zij op 90-jarige leeftijd overleden, een half jaar na haar echtgenoot de heer Arie Dekker. We zijn blij dat Wim een 'In Memoriam' wijdt aan dit echtpaar dat zo'n speciale band met ons museum had.

Gert Schilperoort

NIEUWE VRIENDEN

In het afgelopen halfjaar hebben 19 personen zich aangemeld, of zijn aangemeld, bij de Vriendenkring als vriend van Museum Hoeksche Waard via de receptie of de website van het museum. Een hartelijk welkom aan u, als nieuwe vriend! Wij danken u voor uw steun aan het museum.

Het aantal vrienden is door af- en aanmeldingen gekomen op 1354. Kent u mensen die ook in het museum geïnteresseerd zijn, maak hen vriend of wijs hen op de mogelijkheid om vriend te worden!

De nieuwe vrienden zijn:

A. Vlasblom	Strijen
J.P. van Everdingen	Puttershoek
W. van Gilst jr.	Hellevoetsluis
C.A. Wüst-van Gemeren	Heinenoord
A.J. den Boer en A. den Boer-de Ruiters	Wemeldinge
A. Andeweg	Spijkenisse
A.D. Los	Heinenoord
A.T. Poppelaars	Mijnsheerenland
B. van den Berg	Rotterdam
M.C. Buitendijk	Strijen
J. van der Bijl	Rotterdam
J.J. van der Klein	Capelle a/d IJssel
H. Renes-van der Klein	Capelle a/d IJssel
G. Konijnendijk	Ridderkerk
E. Nederlof-van der Ree	Dordrecht
E. Uittenbogaart-Berkelaar	Oud-Beijerland
A. Troost	Rotterdam
W. Klok	Strijen
J. Schelling-Biesheuvel	Strijen

AFSCHEID VAN EEN GELIEFDE MUSEUMDIRECTEUR

Op de stralende zomerdag van woensdag 28 augustus 2019 hebben medewerkers, (oud-) bestuursleden en relaties van Museum Hoeksche Waard officieel afscheid genomen van directeur drs. Belle van den Berg. De grote toeloop van autoriteiten en museumrelaties 's middags op de receptie en de massaal opgekomen vrijwilligers, van wie een aantal het 's avonds bij het afscheid niet drooghiel, getuigen van de waardering die men voor de persoon en de directeur Belle van den Berg heeft.

Als 29-jarige solliciteerde Belle op de vacature van directeur van Streekmuseum Hoeksche Waard. Zij had toen haar kunnen al bewezen als directeur van Museum Hofwijck, de beroemde

17^e eeuwse buitenplaats van Constantijn en Christiaan Huygens in Voorburg. In Heinenoord wachtte haar begin 2011 een zware opgave. Aan de doorstart van het 40-jarige Streekmuseum waren in 2008 door de vijf Hoeksche Waardse gemeenten voorwaarden gesteld: er moest op termijn een algehele reorganisatie plaatsvinden. Daarvoor moesten doelstellingen behaald worden op het vlak van museumbeleid, museumorganisatie, huisvesting en financiën, zoals die in 2007 door de Projectgroep Doorstart Streekmuseum HW waren beschreven in het adviesrapport *Toekomst voor het Verleden*. Bij Belle's aantreden waren beide museumpanden 't Hof van Assendelft en Oost-Leeuwenstein gesloten en ontruimd vanwege noodzakelijke ingrijpende restauraties. Zo'n 36.000 museumobjecten waren gedurende de werkzaamheden zo veilig mogelijk elders ondergebracht. In het tegelijkertijd ontruimen, renoveren, herinrichten en weer toegankelijk maken van de beide rijksmonumenten speelde Belle een cruciale leidende rol. Daarbij had zij te maken met twee verschillende architectenbureaus en verschillende aannemersbedrijven.

Directeur Belle van den Berg voor 'haar' museum van 1 febr. 2011 tot 1 sept. 2019.

Zij was ook de sturende, stuwende en stabiele kracht achter de vernieuwde museale herinrichting van beide panden. Daarbij kon zij rekenen op het 'doorstartbestuur', de Museale en Bouwkundige Adviescommissies (MAC en BAC) en een onmisbaar leger enthousiaste vrijwilligers op de dagelijkse werkvloer, die in werkgroepen, ieder op het eigen vakgebied, werkzaam waren. De totstandkoming van de ontwerpen voor tentoonstellingen en huisstijl; de begroting, zorg voor financiën en fondsenwerving, het schrijven van teksten en nota's, de contacten met media en pers, eigenaren, bestuur van de Vriendenkring, gemeenten, museumwereld, subsidiënten, sponsors en bruikleengevers; van dat alles was zij de centrale en verantwoordelijke figuur en daarin toonde zij zich een echte manager. Zij heeft uitstekende contacten met culturele instellingen, maatschappelijke organisaties, kunstenaars, serviceclubs en ondernemers binnen en buiten de streek opgebouwd. De gemeentelijke bibliotheek van Heinenoord kon al voor de opening van Oost-Leeuwenstein haar intrek nemen in het net gerestaureerde zomerhuis uit 1763 op het erf en later ook in de hal van de museumboerderij, wat Belle's werk niet eenvoudiger maakte, maar waardoor de multi-functionaliteit van het museum en de inkomsten meteen werden vergroot. Belle verraste bij de heropeningen van 't Hof van Assendelft in 2012 en van boerderij Oost-Leeuwenstein in 2014 eenieder met de prachtig heringerichte stijlkamers in 't Hof en een schitterende textiel (kleding en sieraden) expositie op de catwalk van de boerderij. Daarna moest gewerkt worden aan de permanente openstelling van twee museum panden, het werven van bezoekers en het organisatorisch, inhoudelijk en financieel draaiende houden van het museum, waarvoor meer medewerkers nodig waren. Zoals de huidige museumvoorzitter Dick Hitzert bij Belle's afscheid memoreerde: 'Het aantal vrijwilligers hier is sinds de komst van Belle min of meer verdubbeld. Belle wist die grote groep van gemiddeld 160 personen steeds te enthousiasmeren en gemotiveerd te houden en tegelijkertijd de museale spelregels te handhaven.'

Onder de directie van Belle volgden kleine en grote wisselexposities, waarvan 'Oorlog in de Hoeksche Waard', 'Vakwerk' en de jubileumexpositie '4000 Jaar Hoeksche Waard' indruk maakten. Ook Hoeksche Waardse beeldende kunstenaars werden in de programmering opgenomen: de 80-jarige Jane Leeuwenburgh en Theo Verhoeff kregen ieder een eigen oeuvertentoonstelling in Oost-Leeuwenstein, evenals Aris Roskam. Voor haar vertrek zorgde Belle ervoor dat een van de laatste en belangrijkste doelstellingen van de doorstartopgaven werd gerealiseerd: het verkrijgen van de status 'Erkend Museum'. In 2017 voldeed het museum, uiteraard met jarenlange ononderbroken medewerking van vrijwilligers, aan de reeks voorwaarden die het Museumregister Nederland aan een geregistreerd museum stelt.

Voor de andere laatste doelstelling van de doorstart 'een eigen museumdepot' zijn de plannen gereed en inmiddels is men met de realisatie van het depot begonnen.

In de achtenhalf jaar dat Belle van den Berg voor Museum HW werkte, is zij twee keer genomineerd voor een prijs. Zo werd zij door het Nationaal Monumentencongres uitgeroepen tot Nederlands Jong Talent 2014 en in 2015 werd zij genomineerd als Hoeksche Waardse Zakenvrouw van het Jaar. Na een onbetaald sabbatical, waarin zij een wereldreis maakte, heeft Belle besloten haar carrière in een andere richting voort te zetten. Bestuursvoorzitter Hitzert vroeg zich in zijn afscheidsspeech hardop af 'of de restauratieactiviteiten in het museum wellicht de aanleiding voor Belle zijn geweest, waarom zij architectuur gaat studeren?' De voorzitter liet zijn warme dankwoorden en beste wensen voor de toekomst vergezeld gaan van onder andere bloemen en een fotoboek als blijvende herinnering aan de mensen van Museum Hoeksche Waard. In haar dankwoord bevestigde Belle dat ze juist de mensen, die ze door haar werk heeft leren kennen, het meeste zal missen.

Willy Spaan

(bestuurslid museale zaken 2008-2017)

Belle met v.l.n.r. de oud-bestuursleden: Leen Bouman, Arjan Nobel, Willy Spaan, Gert-Jan Buitendijk en Lex Westerman. Foto's: Albert Cornelissen

VERSLAG VAN DE VRIENDENDAG

Het onderstaande verslag van de Vriendendag op 12 oktober 2019 is op verzoek van de redactie geschreven door Paulien Mul, waarvoor de redactie haar van harte bedankt.

Zaterdag 12 oktober was het eindelijk zover, de Vriendendag van dit jaar! Vanaf 11 uur konden we – als vrienden van het Museum – alvast een voorproefje nemen van de komende tentoonstelling 'De draad kwijt'. Marjolein van der Stouw hield – in de landbouwschuur – een praatje bij een enorme verzameling 'schoolhandwerk', veelal rode letterlappen. Maar tijdens de tentoonstelling is nog veel meer te zien, belofde ze ons.

Hierna werden we in het Hof ontvangen met een kopje koffie en een krentenbol.

Er waren heel wat vrienden op dit uitje afgekomen; er was een dubbeldekker voor nodig om ons te vervoeren. In de bus stelde de nieuwe directeur van het Museum, Dirk-Jan List, zich voor. Hij heeft in de loop der jaren heel wat ervaring opgedaan bij het leiden van diverse musea en is onder de indruk van de vele vrijwilligers waarop ons museum draait en de snelheid waarmee zij de komende tentoonstelling kunnen opbouwen!

Aangekomen in Bergen op Zoom moesten we een klein stukje lopen en werden we in het Markiezenhof weer met een kopje koffie en iets lekkers (een 'Bergse Bastaert') ontvangen.

Voor onze groep waren wel drie gidsen nodig en deze vertelden over de geschiedenis van het gebouw en de stad.

Volgens de legende heeft de Heilige Gertrudis van Nijvel in 654 hier de eerste kerk gesticht. Er stonden toen slechts een aantal boerderijen. In de loop der volgende eeuwen breidde dit dorp zich uit en verkreeg tussen 1198 en 1212 stadsrechten. Bergen op Zoom viel tot 1287 nog onder de Heer van Breda, in dat jaar werd het een aparte Heerlijkheid, later Markiezaat (tot 1795). Dit strekte zich uit van Willemstad tot de Belgische grens.

In 1397 verwoestte een grote brand bijna geheel Bergen op Zoom, inclusief het archief met onder andere de charters met privileges. Het Markiezenhof is een stadspaleis, voornamelijk gebouwd om grote feesten in te houden en hoge gasten te ontvangen. De beroemde architect Keldermans uit Mechelen heeft het ontworpen.

De bouw startte in 1485; geld speelde hierbij geen rol! Bijzonder is dat vrijwel al het houtwerk van spanten e.d. nog origineel is! De hoogste adel van Europa kwam hier om te feesten (onder andere ook Maximiliaan van Oostenrijk). Tot de Franse Tijd (1795) behoorde het Hof dus aan de markiezen, maar ze woonden hier vanaf circa 1700 niet meer. Vanaf 1815 was het 150 jaar lang een kazerne van de infanterie. In 1957 nam de staat het Markiezenhof over, het werd grondig gerestaureerd, welke restauratie in 1987 klaar was.

Tijdens de rondleiding hebben we een aantal prachtige zalen gezien, met mooie opstellingen van de getoonde items. Zo was er onder andere een vitrine met voorwerpen en producten, die in het verleden gemaakt of verhandeld werden: bruin aardewerk (dat als ballast in VOC-schepen over de hele wereld terecht is gekomen), meekrap en wede (plantaardige verfstoffen, rood c.q. blauw, uit planten die in de omgeving verbouwd en verwerkt werden), en meer. Bergen op Zoom was en is ook bekend om zijn ansjovis.

Verder wordt de geschiedenis van de stad uitgebreid belicht. De stad is een aantal keren belegerd geweest, onder andere tijdens de 80-jarige oorlog. In 1588 lag de hertog van Parma voor de stad. Na 2 maanden gaf hij dit beleg op omdat men de omringende landerijen onder water had gezet: de eerste waterlinie. In 1622, werd de stad opnieuw belegerd, nu door Ambrogio Spinola. Prins Maurits heeft de stad toen ontzet. Het volkslied van Bergen op Zoom: Merck toch hoe sterk, (geschreven door Adriaan Valerius) herinnert nog hieraan. In totaal is de waterlinie rondom Bergen op Zoom 6 keer gebruikt, wat voor de vruchtbaarheid van het land niet bevorderlijk is geweest.

De Oostenrijkse Successieoorlog, halverwege de 18e eeuw (een geschil tussen Keizer Karel VI van Oostenrijk en Louis XV van Frankrijk), werd voornamelijk uitgevochten in de Zuidelijke Nederlanden. In 1747 werd Bergen op Zoom weer eens belegerd, nu door de Fransen.

Het was inmiddels een sterke vesting geworden: begin 1700 werd onder leiding van Menno van Coehoorn een sterke verdedigingslinie opgebouwd. De stad werd toen La Pucelle genoemd (de maagd) en gold als de sterkste vesting van de Republiek. Wanneer Bergen op Zoom op 16 september 1747 toch valt, misdragen de Fransen zich enorm (plunderingen en verkrachtingen) en in Parijs laat Louis XV een 'Te Deum' uitvoeren. De val van Bergen op Zoom beschouwt hij als zijn grootste verovering! Uit deze tijd is nog een enorme maquette overgebleven, die Bergen op Zoom en de ommelanden zeer precies weergeeft: elke boom, elk akkertje en huis wordt weergegeven. Ook in Parijs, in het Musée des Plans-Reliefs, is een dergelijke maquette. In 1867 werd de vesting opgeheven, maar tot 2004 bleef Bergen op Zoom een garnizoensstad.

Verder zagen we nog een aantal stijlkamers uit 1700 met onder andere een staande klok, die door de Vrienden van het Markiezenhof cadeau is gegeven en een zeer bijzondere klavecimbel. Interessant was verder nog te horen dat elk jaar de leerlingen van groep 7 van alle basisscholen van Bergen op Zoom een dag 'geschiedenisles' krijgen over de stad. Daarbij krijgen ze historische kleding aan en ook wordt er dansles gegeven.

Na de rondleiding hadden we nog een uurtje om de diverse vertrekken verder te bekijken of naar de miniatuurkermis, die op de zolder is tentoongesteld, te gaan. In alle zalen lagen boeken waarin een aantal onderwerpen werd uitgediept.

Toen was het weer tijd om naar de bus te gaan, maar voor de meesten is het nog niet voorbij: in 't Stamineeke kon 's avonds nog spek met peren of snert gegeten worden en voor de liefhebbers zal er zeker als toetje 'errepels' met karnemelk geserveerd zijn!

Het was een zeer geslaagde dag, dank voor de organisatie!

Naschrift van de redactie:

De aardappels met karnemelk werden de liefhebbers ervan zeker niet onthouden. Zij konden hun hart weer ophalen aan dit nagerecht, dat voorafgegaan was door uitstekend smakende groentesoep en spek met peren of erwtensoep. Ook hier heeft tijdens deze gezellige avond, directeur Dirk-Jan List zich voorgesteld aan die vrienden en introducés, die niet aan het middagprogramma hadden deelgenomen. De voorzitter besloot de avond met onder meer de wens om de aanwezigen op de volgende Vriendendag op de tweede zaterdag van oktober 2020 weer te zien.

De foto's bij dit verslag zijn gemaakt en aan de redactie aangeboden door Henk de Koning, waarvoor onze hartelijke dank.

ACTIVITEITENAGENDA

2019 - 2020

- 26-12** Op 2e Kerstdag is het museum ook dit jaar weer open. Er worden diverse activiteiten georganiseerd en er zijn diverse verkoopstands.
Tijd: 13.00 – 17.00
- t/m
13-09** **Textielexpositie “De draad kwijt**
’De draad kwijt is een selectie van verschillende textiele voorwerpen uit de Hoeksche Waard. Laat je verrassen door de rijke variëteit van onze textielcollectie. Heel veel komt aan bod: van klederdracht tot ondergoed, van letterlap tot merklap, van vlaggen tot vaandels, van verstelwerk tot handwerk, van archeologisch textiel tot nieuw gemaakte mode.
Locatie: Oost-Leeuwenstein
- 15-02** **Snertwandeling met gids**
Museum Hoeksche Waard organiseert een wandeling langs bijzondere plekken in Heinenoord en Goidschaloord. Gidsen vertellen over historische wetenswaardigheden.
In Oost-Leeuwenstein, wordt een smakelijke snertmaaltijd met worst en roggebread aangeboden. Zie de website voor verdere informatie
- 26-02** **Kindermiddag**
Tijd: vanaf 14.00 uur
- 29-02** **Open rondleiding**
Locatie: Oost-Leeuwenstein
Tijd: 14.00 - 15.00 uur
Verder elke laatste zaterdag van de maand met uitzondering van januari en december:
28-03, 30-05, 25-07, 26-09, 28-11 (Hof van Assendelft)
25-04, 27-06, 29-08, 31-10, (Oost-Leeuwenstein)
Tijd: 14.00 - 15.00 uur
- 29-04** **Kindermiddag**
Tijd: vanaf 14.00 uur
- 21-05** **Tour langs de Boer**
Locatie: Oost-Leeuwenstein. Tijd: 10.00-16.00 uur

Andere activiteiten zijn nog in de planning. Kijk regelmatig voor informatie over die activiteiten op: www.museumhw.nl

IN MEMORIAM

Arie Dekker (1926 - 2019) en Riet Dekker-Hordijk (1929 - 2019)

Slechts een half jaar na haar echtgenoot Arie overleed op 30 oktober jl. mevrouw Dekker, vele jaren huisvoogdes van het Streekmuseum en vanaf het midden van de jaren '60, toen 't Hof van Assendelft geschikt werd gemaakt als onderkomen voor het Streekmuseum, daarbij betrokken. Het echtpaar Dekker is van ongelofelijk groot belang geweest – altijd op de achtergrond – voor ons museum. Ons museum, de Hoeksche Waard en de Heinenoordse gemeenschap danken veel aan hen.

Na drie jaar inwoning gaan zij in 1955 aan de Hofweg in Heinenoord wonen. Het schuin tegenover hun huis staande Hof van Assendelft is dan in gebruik als zogenaamde 'wisselwoning' van de gemeente en wordt gelijktijdig door meerdere gezinnen bewoond. Nadat het pand in 1962 eigendom wordt van de dan jonge museumstichting, start een moeizaam traject gelden bijeen te krijgen om het geschikt te maken voor de beoogde museumfunctie. In 1966 starten daarvoor de werkzaamheden, waarvan een niet onaanzienlijk deel wordt uitgevoerd door jeugdige vrijwilligers. Elders schreef ik dat mevrouw Dekker zich in die jaren onmisbaar maakt bij het museumbestuur en de werkers op de vloer door haar warme persoonlijkheid, vele goede zorgen, droge humor, koffie, pleisters en niet te vergeten luisterend oor. Logisch is het dan ook dat zij in 1968 formeel tot 'huisvoogdes' wordt benoemd.

Naast haar museale takenpakket besteedt zij ook aandacht en werkracht aan bibliotheek De Boekerij en het Heinenoordse Rode Kruis. Haar bezigheden in het museum bestrijken een breed terrein: algeheel toezicht op de dagelijkse gang van zaken, bewaking en beveiliging, personeelszaken, telefoniste, agendabeheerder, rondleidster, huishoudelijk onderhoud, koffiejuffrouw, zorg voor de collectie kant- en handwerk, en wat al niet meer. Ze voert haar taken uit met een onnavolgbare opgewektheid, steeds als een soort tandem met conservator drs. J.E. de Rooy. Vooral als de inzichten verschilden was zij op haar best, maar over het algemeen wist zij De Rooy te overtuigen van de juistheid van haar visie, zonder hem het gevoel te geven dat hij bakzeil haalde. Bij haar afscheid als huisvoogdes eind 1993 gaf ik aan, dat De Rooy terecht de motor achter het museum werd genoemd, maar dat het mevrouw Dekker was die de brandstof en smeerolie leverde, machinist van de ingewikkelde machine was en ook nog monteur voor het plegen van onderhoud en oplossen van storingen. Riet Dekker was de stille kracht op de achtergrond die het op onnavolgbare wijze mogelijk maakte dat de 'museummotor' goed functioneerde! Zij begeleidde het museum door de jeugd en jonge jaren, en bleef er – als een echte moeder – levenslang van houden.

De stille, vaak zelfs onzichtbare kracht achter haar, was haar echtgenoot Arie, die haar vanaf het begin steunde bij haar bezigheden in en voor het museum. Toen hij in 1985 met de VUT ging na een carrière op de financiële afdeling van een Rotterdamse scheepbouwer deed ik, als toenmalige Vriendenkringvoorzitter, een succesvol beroep op hem als penningmeester. Hij stemde daarin toe, mits hij dat op de achtergrond kon doen en niet op vergaderingen hoefde te komen. Zijn verblijf op de achtergrond maakte hem niet onbereikbaar: hij vond het prettig een-op-een te overleggen, gezeten op zijn vaste stoel in de woonkamer, elk half uur kort onderbroken door de koekoeksklok. Op die momenten kon deze doorgaans rustige man op felle toon zijn mening geven. Met veel accuratesse voerde hij tot 2007 zijn taak voor de Vriendenkring uit. Vanaf de late jaren '80 zou hij ook gedurende een reeks van jaren de boekhouding van het museum verzorgen (eveneens onzichtbaar voor de buitenwereld), terwijl de museumpenningmeester de bestuurlijke verantwoordelijkheid bleef dragen. Tel daarbij op, de vele dagelijkse klusjes en kleine reparaties die hij in en voor het museum, maar vooral ook voor zijn Riet, deed.

Arie en Riet Dekker: wat waren ze verknocht aan elkaar ... en aan het museum! Zij bleven vlak bij huis en gaven inhoud aan de uitdrukking 'een museum van, voor en door de streek.'

We herdenken hen met alle eer en grote dankbaarheid.

Drs. Wim Blok

GESCHIEDENIS VAN DE HOEKSCHE WAARD - DE CANON IN 50 VENSTERS

Het onthulde verleden van de Hoeksche Waard

In deze tijd worden populaire tv-series gewijd aan onderzoek naar onbekende voorouders en naar het verborgen verleden van gebieden en plekken. Bekend zijn ook de 'geschiedenis canons': boeken waarin 50 belangrijke gebeurtenissen uit het verleden van Nederland en van een provincie, streek of stad worden beschreven in evenzoveel korte hoofdstukken. Een canon is bedoeld als handzaam richtsnoer van kennis over de cultuur en de geschiedenis van een gebied. In de hoofdstukken, die 'vensters' worden genoemd, wordt een doorkijkje gegeven op een bepaalde gebeurtenis, ontwikkeling of personen, die belangrijk waren voor het gebied in een bepaalde periode. Het DNA van een streek wordt blootgelegd. Over het voor velen verborgen verleden van de Hoeksche Waard wordt op dit moment ook gewerkt aan zo'n canonboek met 50 hoofdstukken, dat door Museum Hoeksche Waard zal worden uitgegeven. U zult daarover wellicht in een eerder Bulletin hebben gelezen.

Zijn de Romeinen hier geweest? Waarom is de Groote Waard verdronken? Hoe is de Hoeksche Waard ontstaan? Waren er echt ridders en monniken in het gebied? Waar komt het Hoekschewaards dialect vandaan? Hoe komt het dat de HW protestants is geworden? Wat had een Piershillenaar met de moord op de gebroeders De Witt te maken? Waarom kwam men in de Hoeksche Waard in opstand tegen Napoleon? Hoe groot waren de standsverschillen? Welke kunstenaars zijn belangrijk geweest? Hoe swingend waren de sixties? Onder redactie van Willy Spaan en Rein van der Waal wordt 4500 jaar gebiedsgeschiedenis van de Hoeksche Waard beschreven door 26 schrijvers; Rein en Willy nemen ook het schrijven van hoofdstukken voor hun rekening. De vaak onthullende en nooit eerder vertelde verhalen zijn gebaseerd op historisch onderzoek. Het onderzoeken, beschrijven en controleren van de historische onderwerpen en gegevens is een zorgvuldig en daardoor tijdrovend proces, waarmee de redactie al twee jaar onafgebroken bezig is. Door de beeldredactie worden bij elk venster zo'n tien illustraties geregeld en ook de grafische vormgever heeft tijd nodig voor de opmaak van de 50 vensters. Het zal daarom nog tot voorjaar 2020 duren voordat het boek uitkomt.

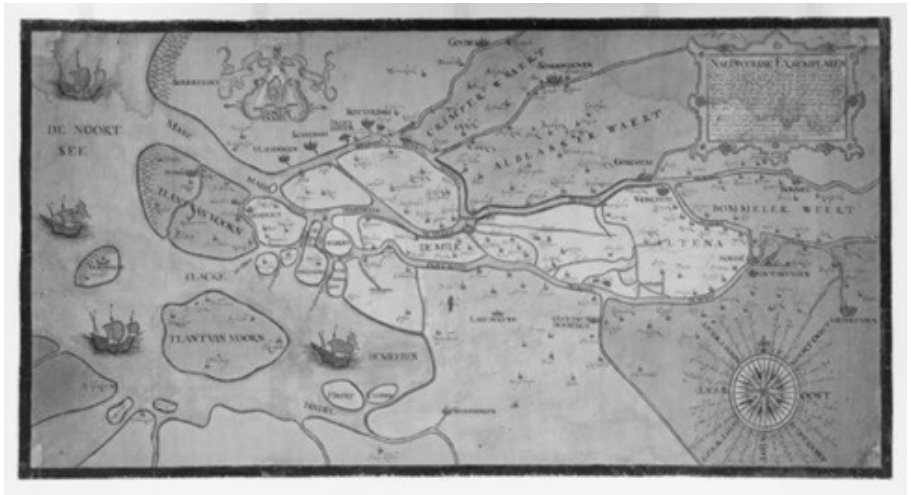
Maar als het canonboek klaar is, dan heb je ook wat: een verantwoord, vlot geschreven en mooi geïllustreerd standaardwerk over het, dan niet meer zo verborgen, verleden van de Hoeksche Waard. Een verleden dat betekenis heeft voor het heden en de toekomst.

Rijk geïllustreerd boek met ca. 300 bladzijden

Prijs bij verschijning € 24,95

Intekenprijs € 15,-- voor vrienden van Museum Hoeksche Waard

Vrienden van Museum Hoeksche Waard kunnen een exemplaar reserveren tegen de voorintekenprijs van € 15,-- via de website van het museum: www.museumhw.nl, ga verder via de link Vriendenkring 'Over ons'. Zodra het canonboek verschijnt, krijgen de intekenaars daar tijdig bericht van.

De Groote of Zuid-Hollandsche Waard aan het begin van de 15de eeuw door Pieter Florisz van der Sallem. Collectie Regionaal Archief Dordrecht.

MUSEUM MET EEN RIJK VERLEDEN EN EEN GROTE ACHTERBAN

Foto: Henk de Koning

Graag wil ik me nog kort voorstellen aan de vrienden die niet op de Vriendendag aanwezig konden zijn. Mijn naam is Dirk-Jan List en ik ben 58 jaar. Ik heb in Leiden kunstgeschiedenis gestudeerd en altijd in musea gewerkt. Hiervoor werkte ik dertien jaar in Ede en tien jaar in Schiedam. Ik ben blij dat ik weer werk in een organisatie met een grote groep enthousiaste vrijwilligers.

Het Museum Hoeksche Waard ligt goed bij de inwoners van het eiland. Regelmatig krijgen we aanvragen voor kinderfeestjes en lunches met een rondleiding. Maar ook de website van het museum mag zich verheugen in een grote populariteit. Het is interessant te vermelden dat zelfs mensen uit het buitenland onze website weten te vinden.

Het museum organiseert regelmatig een lezing. Via de website kunt u een plaats bespreken en betalen. De service die het museum biedt kan beter. Daarom wordt er achter de schermen hard gewerkt om de website van het museum te optimaliseren. Er mag meer inhoud op over de gebouwen en de collecties. Het toesturen van de kaartjes voor de lezingen zal worden geautomatiseerd. Volgens de planning zal de nieuwe website volgend jaar gereed zijn.

Daarnaast wordt er hard gewerkt aan het canonboek. Helaas zal de verschijning ervan pas plaats vinden in 2020. Maar het kost veel tijd om onderzoek te verrichten, de teksten te schrijven en de plaatjes erbij te zoeken. Het uiteindelijke resultaat mag er wezen. Toch nog even geduld.

In de korte tijd dat ik hier nu rond loop, ben ik op verschillende onderwerpen en thema's gestuit die de basis kunnen vormen van een wisseltonoonstelling of een aanpassing van de vaste presentatie. Zo is het in 2021 600 jaar geleden dat de Sint Elisabethsvloed plaatsvond en grote delen van de omgeving onder water kwamen te staan.

Het feit dat de Hoeksche Waard een eiland is, heeft lang gezorgd voor een isolement. De ontwikkeling van vervoer en verkeer in en rond de Hoeksche waard is zeer interessant.

Van omnibus, pont en hondenkar naar tram, brug en tunnel is een hele weg. Het is apart om te zien hoe water zowel kan isoleren als verbinden. In fasen ging het eiland steeds meer openstaan voor de buitenwereld, wat zeker ook zijn invloed had op de inwoners van de Hoeksche Waard. Een duidelijk voorbeeld van een direct gevolg is het verdwijnen van de lokale klederdracht.

Het museum beheert een omvangrijke collectie. Dit jaar is een aantal van onze vrijwilligers begonnen met de voorbereidingen voor het bouwrijp maken van de grond langs de schaatsbaan voor de bouw van een nieuw depot. Het museum heeft een grote behoefte hieraan. Maar voordat we de collectie over kunnen brengen naar het nieuwe depot, moeten we de collectiestukken grondig onderzoeken op hun belang voor het museum.

In de museale wereld hanteren we de vier zogenaamde MusIP categorieën. Hierbij vertegenwoordigt de MusIP 1 categorie volgens het beleidsplan de absolute topstukken. MusIP 2 zijn de voorwerpen die belangrijk zijn voor de geschiedenis en doorgaans zijn te zien in de vaste opstelling of wissel-tentoonstellingen. De collectiestukken in de categorie 3 vormen de studiecollectie. Zij zijn interessant voor de studie naar de historie van de Hoeksche Waard, maar niet altijd bijzonder genoeg om te worden getoond. MusIP 4 daarentegen zijn voorwerpen die niet het verhaal van de Hoeksche Waard vertellen of waarvan we al een veelvoud in het depot hebben.

Deze informatie zetten we in het Adlib Museum computersysteem. Als we voorwerpen of foto's nodig hebben, zoeken we hiervoor in het Adlib-systeem, op objectnaam of beschrijving. Ook de foto helpt goed voorwerpen te herkennen. Een aantal vrijwilligers werkt al ruim een decennium gestaag aan de invoer van de beschrijvingen van de collectiestukken in Adlib. De Bulletins 106 (juni 2008) en 117 (februari 2012) bevatten leuke artikelen over de vrijwilligers en hun Adlib-werkzaamheden.

Het museum heeft een interessante en diverse textielcollectie. Deze deelverzameling is de basis voor de huidige wisseltentoonstelling 'De draad kwijt.' Op deze tentoonstelling is heel veel te zien. Naast archeologische vondsten uit de middeleeuwen ziet u een ruime selectie van merklappen, stoplappen, naai-modellen en verstel-modellen. Wie weet nog wat mazen is en hoe de vrouwen dat vroeger deden? Al deze variaties op textiel staan gerangschikt rond het centrale thema: de klederdracht uit de Hoeksche Waard.

Hier staan voorbeelden van kleding voor de rijken en de minder bedeeden. Een echte aanrader om te bezoeken.

Het is geweldig dat als het museum speciale projecten heeft, zij aan kan kloppen bij de vrienden voor een financiële ondersteuning. Dat gaan we dit jaar ook zeker doen. En dat allemaal dankzij een grote groep enthousiaste vrienden.

Dirk-Jan List, directeur Museum Hoeksche waard

OPENING DE DRAAD KWIJT

Voorafgaand aan de opening op 18 oktober was er voor de vrijwilligers van het museum gelegenheid alvast een kijkje te komen nemen.

Directeur Dirk-Jan List en medeorganisator Marjolein van der Stouw.

Henk Batenburg en Annee Bos.

De vrijwilligers luisteren naar toelichting op de expositie door de directeur.

Genodigden bij de opening van de expositie.

Schrijfster Gerda van Wageningen, die de textielexpositie opende, wijst op een onderdeel van de keuvel, gedragen door Marjolein van der Stouw.

Foto's: Albert Cornelissen

Vrijwilligsters van de horecagroep Toos Lambillion en Nel Koudijs zorgen tijdens de openingsbijeenkomst voor een drankje.

Een aantal vrijwilligers in klederdracht geven de opening een feestelijk accent.

AFSCHEID

Voorzitter van het museumbestuur Dick Hitzert spreekt 's middags Belle toe in aanwezigheid van een groot aantal museumrelaties.

Arie Biemans en Marjolein van der Stouw houden een afscheidconference in dialect.

BELLE VAN DEN BERG

Belle neemt 's avonds afscheid van de vrijwilligers.

Lizeth Langenberg toont de fotogebakjes met Belle's portret erop.

STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD:

DE KINDERTIJD 2

Nadat ik eerder aandacht besteedde aan de voorgeschiedenis van het museum belichtte ik in het vorige Bulletin de eerste tien jaren, om nauwkeurig te zijn de periode 1968 – 1978. Ik eindigde met de zinnen ‘Dan zijn we al in 1978 aanbeland: het jaar waarin het tweede lustrum gevierd zou worden. Een volgende keer vertel ik u graag daar meer over.’ We pakken daarom de draad weer op bij de viering dat jaar van het tienjarig bestaan.

Dat tweede lustrum werd uitvoerig en langdurig voorbereid in een voor dat doel opgerichte commissie uit het bestuur onder voorzitterschap van de heer P. Groeneweg, tot 1974 burgemeester van Heinenoord, sindsdien ‘gewoon’ bestuurslid, waarbij ondergetekende de rol van secretaris op zich nam. Er werd een programma opgesteld waarbij aan de gemeentebesturen van alle dorpen verantwoording werd afgelegd – en dankbaarheid getoond – voor de tot dan toe ontvangen financiële steun. Bijkomend was het tonen van het maatschappelijk draagvlak in de vorm van maatschappelijke organisaties, vrijwilligers, werkgroepen en vriendenkring. Alle gemeenten bleken bereid ter gelegenheid van het jubileum een eenmalige extra subsidie te verlenen van fl. 0,25 per inwoner. Voor diverse doelgroepen werden bijzondere activiteiten ontwikkeld, zoals speurtochten voor schoolklassen, tentoonstellingen over de diverse dorpen, een bustocht, uitgave van een kalender en een feestelijk jubileumconcert. Ook werd besloten bij gelegenheid van dat tienjarig bestaan een ‘prentenboek’ uit te geven. Dit zou het topografische overzicht ‘Eilandgeschiedenis in beeld’ worden, dat ondergetekende als doctoraal bijvaksriptie kunstgeschiedenis zou schrijven. De voorbereiding van de jubileumviering vergde zoveel tijd, dat het onderzoek voor het jubileumboek daarvoor werd vertraagd. Het boek zou daarom pas in 1979 verschijnen.

In het bestuur werd geprobeerd te voorzien in passende huisvesting voor het bedreigde stoomgemaal ‘Dirk Maaskant’ uit Bolnes/IJsselmonde. Onderzocht werd of het mogelijk was dit door ons museum kosteloos te verwerven gemaal (met uitzondering van (de)montage en transportkosten) onder te brengen in een te bouwen pand tussen het Hof en de oostelijk ervan gelegen ijsbaan, waarvoor financiële middelen werden ingezameld. Voor dit doel werd, op initiatief van een Rotterdamse serviceclub, onder de naam ‘Stichting Streekgemaal’ een stichting opgericht die het inzamelen van de middelen voor dit doel zou coördineren. De machinerieën van het gemaal zouden in 1979 worden geplaatst binnen de muren van het gemaal ‘t Hooft van Benthuizen te Puttershoek. Later ondernomen pogingen dat complex te doen samengaan met het museum bleken niet succesvol.

In juni van dit jaar werd het symbolische één miljoenste kaartje toegevoegd aan de genealogische collectie. De ruimtenood voor het documentatiecentrum (het zomerhuis van Oost-Leeuwenstein is te klein geworden voor kaartenbakken en bezoekers) begint dan opnieuw nijpend te worden. Voor de tweede keer in tien jaar is die afdeling uit het jasje gegroeid. De suggestie wordt gedaan om de schuur van het Hof voor dat doel te ontruimen of om op de funderingen van het afgebroken schuurgedeelte van het Hof van Assendelft, een uitbreiding te realiseren. Een uitbreiding op die plaats zou enkele jaren later inderdaad worden gerealiseerd, zij het dat de oude funderingen niet konden worden gebruikt.

De jubileumreceptie, met aansluitend het feestelijk concert, werd gehouden op woensdag 25 oktober 1978. Daarbij waren vertegenwoordigers van de gemeentebesturen in de Hoeksche Waard, alsmede Commissaris der Koningin mr. Maarten Vrolijk. Bij deze gelegenheid werd conservator Jan de Rooy door de Vereniging Hoeksche Waards Belang onderscheiden 'wegens uitzonderlijke verdiensten voor de Hoeksche Waard'. Deze onderscheiding ging vergezeld van een zilveren schaal met inscriptie en daarbij gegraveerd de contouren van de Hoeksche Waard.

Het jubileumconcert in de Ned. Herv. kerk van Heinenoord, gezien vanaf de orgelgalerij.

Foto: Dick en Jopie Leeuwestein

Trots toont conservator De Rooy de hem aangeboden zilveren schaal.
Foto:
Dick en Jopie Leeuwestein

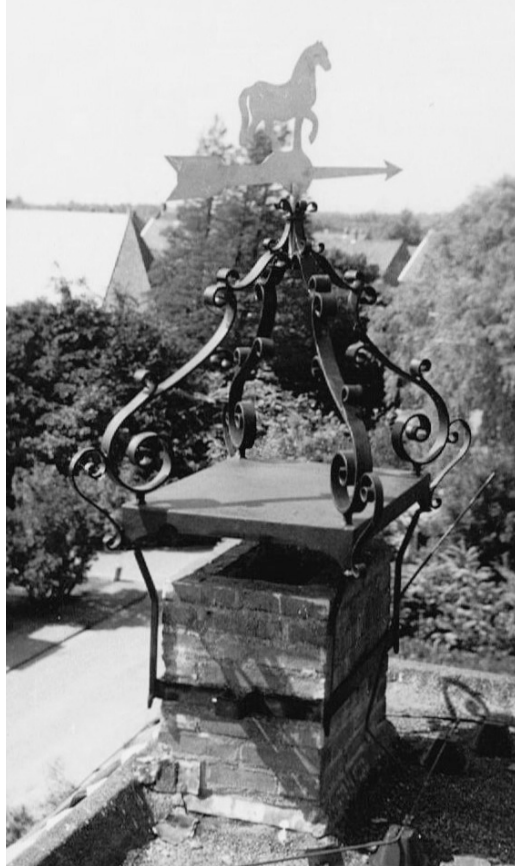

Een tot op de dag van vandaag in het oog springend geschenk dat het museum van het bestuur van de daarin gevestigde bibliotheek ontving, vormen de vier smeedijzeren schoorsteenkapen, die sindsdien een letterlijke bekroning vormen van het Hof van Assendelft. Het aantal bezoekers van het museum piekte dit jubileumjaar op 14.158.

De maker van de kap, Bram Verloop, toont een van de vier kappen aan het echtpaar Vrolijk en de heren Müller en De Rooy. Mevrouw A. Louter-Ketels van bibliotheek de Boekerij (geheel rechts) luistert mee.

Foto: Dick en Jopie Leeuwestein

Dezelfde kap, net geplaatst op de schoorsteen, mei 1979.

Foto: Wim Blok

Het was huisvoogdes mevrouw Dekker die de oplossing van het ruimteprobleem voor het documentatiecentrum dichterbij bracht. Zij had een bevriende aannemer verzocht vrijblijvend een bouwplan en een kostenbegroting op te stellen voor de reconstructie van het in de jaren '60 ingestorte en afgebroken schuurgedeelte. Daardoor kwam dit plan, aanvankelijk 'plan Dekker' genoemd, in 1979 weer prominent op de bestuursagenda.

De ontvangen kostenbegroting bleek niet tegen te vallen, waarop het bestuur besloot een tweetal commissies in te stellen, namelijk een technische- en een financiële bouwcommissie. Besloten werd dat ik beide commissies als secretaris zou ondersteunen.

Hoogtepunt in 1979 vormde de verschijning van het jubileumboek 'Eilandgeschiedenis in Beeld', dat een oplage van maar liefst 3.000 stuks kreeg.

De voorverkoop was al zeer succesvol geweest, maar toen aandacht eraan werd geschonken in een veelbeluisterd radioprogramma van Herman Emmink stond de telefoonlijn van het museum dagenlang roodgloeiend met bestellingen van boekhandelaars en particulieren (vaak oud-Hoeksche-Waarders) vanuit het gehele land. Ik kan me herinneren dat mevrouw Dekker en ik dagenlang zijn bezig geweest met het postklaar maken van de bestellingen. Dat jaar kon de Vriendenkring, die het boek had gefinancierd, een nettowinst van het boek van bijna fl. 20.000,-- bij het jaarresultaat bijschrijven! En daar zou nog een aanzienlijk bedrag bijkomen, want de te verkopen voorraad was direct in het eerste jaar boekhoudkundig afgeschreven. Elk nadien verkocht boek zou daarom pure winst zijn.

Presentatie van het eerste exemplaar van het jubileumboek Eilandgeschiedenis in beeld aan H.A. Diepenhorst, 12 oktober 1979. De auteur tussen voorzitter mr. D. Müller en Overlegorgaan HW-voorzitter H.A. Diepenhorst.

Foto: Dick en Jopie Leeuwestein

In 1980 zou ook een door de Oud-Beijerlander Dick Schot vervaardigd fotoboek over ons museum het licht zien, waaraan door het museum uiteraard van harte werd meegewerkt. Eind van dat jaar ging conciërge, de heer Groenendijk, met pensioen en het bleek niet eenvoudig in zijn opvolging te voorzien. Dankzij de onvermoeibare inzet van zowel huisvoogdes mevrouw Dekker als die van Annee Bos konden de ergste plooiën die het vertrek van Groenendijk veroorzaakte onzichtbaar worden gladgestreken.

Vertrekken deed ook de Heinenoordse bibliotheek, die eind 1980 naar een nieuw, eigen onderkomen elders in het dorp vertrok. Dat de wegen van de Heinenoordse bibliotheek en het museum ooit opnieuw elkaar zouden kruisen, kon niemand toen vermoeden.

De in de jaren 1966-1968 nieuw geplaatste oostgevel van de schuur, waarin onderdelen van een afgebroken Heinenoordse pand waren hergebruikt.

Opname ca. 1967

Het belangrijkste bestuurlijk aandachtspunt in de jaren 1980-1981 is zonder meer de realisatie van het documentatiecentrum. De financiering van dat bouwplan – inrichtingskosten niet meegerekend – vergde ongeveer fl. 300.000,-- en het viel niet mee om daarvoor dekking te vinden. Veel van de door de financiële bouwcommissie gemaakte actieplannen stuitten op moeilijkheden of zouden naar verwachting onvoldoende rendement hebben. Ook bleken de hypothecaire mogelijkheden beperkter dan gehoopt en bovendien duurder dan verwacht.

Niet voor het eerst zouden de besturen van de (toenmalig: veertien) gemeenten de oplossing bieden, dit door toekenning van een eenmalige doelsubsidie van fl. 2,75 per inwoner. Wanneer dit bedrag wordt vergeleken met de toenmalige exploitatiesubsidie van fl. 0,80 per inwoner kan de conclusie worden getrokken dat de gemeentebesturen – betrekkelijk kort voor de eerste gemeentelijke herindeling van 1984 – een royaal gebaar hadden gemaakt.

Ook in bouwkundig opzicht dienden er impasses doorbroken te worden. De jonge architect Mart Ros van het architectenbureau Roos-Ros te Nieuw-Beijerland werd bereid gevonden een nieuw ontwerp te maken voor de beoogde uitbreiding. Dat plan kon ook de goedkeuring wegdragen van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, die bereid bleek een 'Verklaring van geen bezwaar' af te geven. Na een korte toelichting in het hierover enthousiaste museumbestuur in het voorjaar van 1982 door architect Mart Ros (nu in 2019 nog steeds volop betrokken bij ons museum) kon de bouw ervan worden gestart.

Ook de Vriendenkring deed een niet onaanzienlijke duit in het zakje: in de jaren 1982-1983 werd ruim fl. 100.000,- uit de in een aantal jaren spaarzaam opgebouwde reserves, waaronder de winst van het jubileumboek, bijgedragen aan de bouw en inrichting van het documentatiecentrum. Op 17 november 1983 werd het documentatiecentrum feestelijk in gebruik genomen. Het museum was intussen 15 jaar oud en had de kinderjaren definitief achter zich gelaten. Zou het last krijgen van de pubertijd? Een volgende keer vertel ik u graag of dat zo was.

Drs. Wim Blok

Oostgevel na de vergroting van de schuur met het documentatiecentrum.
Opname uit 2019. Foto: Rein van der Waal

SCHENKING COLLECTIE VAN MUSEUM HET OUDE RAADHUIS

Op 4 juli 2019 heeft de formele overdracht plaatsgevonden van het grootste deel van de collectie van Stichting 'het Oude Raadhuis' door het ondertekenen van een overeenkomst daartoe door de voorzitter ervan, John Stuurman, en door directeur Belle van den Berg, namens Museum Hoeksche Waard. Dit in aanwezigheid van wethouder H. van Waveren van de gemeente Hoeksche Waard.

Begin dit jaar heeft het bestuur van museum het Oude Raadhuis besloten het museum te sluiten, de stichting op te heffen en de waardevolle collecties van het museum aan Museum Hoeksche waard aan te bieden. Het bestuur heeft dit aanbod in dank aanvaard, waarbij aangetekend moet worden dat niet alles kon worden geaccepteerd. In de maanden maart tot en met juni heeft een selectie plaatsgevonden van de objecten in het Oude Raadhuis. Met name de vrijwilligers Gerda Hitzert (MHW) en Arie van Steensel (MOR) hebben vele uren besteed aan het doornemen van de uitgebreide collectie en het overbrengen van de objecten, dozen met boeken, documentatie en audiovisueel materiaal naar het depot in Oud-Beijerland of naar het museum in Heinenoord. Tijdens de bijeenkomst ter gelegenheid van de overdracht werden vooral zij dan ook bedankt voor hun inspanningen en ontvingen zij een boeket bloemen.

In ons museum moet al het geschonkene geregistreerd worden in de computersystemen. Vanwege de hoeveelheid aan objecten en ander materiaal gaat hier nog veel tijd in zitten van de vrijwilligers van de verschillende werkgroepen.

Om een idee te geven van wat is ontvangen, volgt hier een kort overzicht:

- een aquarel van Gerrit Groenewegen van de Havendam in Oud-Beijerland (ca. 1776)
- diverse miniaturen gemaakt door Jerry Harberink en voorstellende diverse gebouwen in Oud-Beijerland
- 2 hardstenen gedenkstenen van de synagoge
- een 19e eeuwse geelkoperen koetslantaarn
- ca. 40 stuks model objecten, (-miniatuur gebouwen en huizen, uit Oud-Beijerland, karren, figuren, etc.)
- een ovale, gehamerd zilveren broodmand met bakelieten handgrepen (Art Deco, gegraveerd met tekst: 1908-1933 A.C. de Vries Broekman)
- een model van het oorlogsmonument in Heinenoord 1940-1945
- overige verzamelobjecten, totaal ca. 650 stuks, waaronder ca. 45 medische instrumenten, ca. 170 afbeeldingen, ca. 100 stuks textiel
- een collectie van ca. 8.000 digitale foto's
- een verzameling van ca. 750 boeken en andere publicaties
- een verzameling van ca. 580 stuks oude ansichten en foto's van de gemeente Oud-Beijerland
- een audio- en videotheek
- dozen met historische streekdocumenten.

Verder heeft het museum geschonken gekregen: een aantal vitrines, expositiepanelen, wissellijsten, archiefkasten, boekenkasten en kantoorinventaris, waaronder bureaustoelen, een scanner en een printer.

Rein van der Waal

AANWINSTEN

Aanwinsten die vanaf mei 2019 zijn binnengekomen en administratief zijn verwerkt. De schenkers worden van harte bedankt door bestuur en directie van de Stichting Museum Hoeksche Waard.

- mw. L. Baks-Leeuwenburgh – Voorburg: diverse kledingstukken, o.a. blouses, een jasje, mutsje, nachthemd, omslagdoek en stola
- mw. K. van den Berg – Koudekerk aan den Rijn, namens de erven familie Boon: olieverfschilderij in lijst met stilleven van een vaas met bloemen, geschilderd door W.L. (Willem Leendert) van Dijk, ca. 1950
- mw. H. Bervoets-Groeneveld – Ede: acht oude ansichten betreffende de Hoeksche Waard
- dhr. H.A. van den Broek – Mijnsheerenland: olieverfschilderij in lijst met dorpsgezicht, waarschijnlijk uit de Hoeksche Waard, door Henri Carl Maclean (1945)
- mw. C.W. Burger-Taselaar – Haarlem: twee albums met foto's betreffende de familie Taselaar, o.a. winkeliers in kruidenierswaren te Oud-Beijerland, en enige losse foto's
- dhr. E.J. Dofferhoff – Noordwijk aan Zee: elf digitale documenten betreffende Theodorus Dofferhoff (geb. 1909), als dienstplichtig militair betrokken bij de verdediging van ons land in mei 1940, gelegerd te Strijen; een aantal objecten voor de oorlogsverzameling: o.a. een wandsculptuur, rood-wit-blauw lint, speldjes en twee kinderschortjes in de kleuren van de vlag
- Gemeente Binnenmaas: drie glaspanelen ca. 130 x 70 cm, door kunstenaar Theo Verhoeff gemaakt voor de Bibliotheek in Mijnsheerenland
- mw. W. de Geus-Rijken – Heinenoord: acht originele foto's (1912-1960), met Dirk en Neeltje van Buren en diverse groepen o.a. van de openbare school te Heinenoord
- mw. H. van den Heuvel – Klaaswaal, namens de Kerk van de Nazarener: vaandel van de Gemengde Zangvereniging 'Door Eendracht Sterk'
- mw. N. van Ingen-de Groot – Numansdorp: het archief van de Unie van Vrouwelijke Vrijwilligers (UVV) Cromstrijen, 1994 tot 2004
- mw. A. Looij-Kimmel – Sliedrecht: koetslantaarn, gaskraantje, twee sluiermutsen en twee gehaakte mutsen
- mw. A. Louter – Papendrecht, namens de familie Louter: een jute zak met opschrift: 'Heinenoord 1916'
- mw. E. Nederlof-van der Ree – Dordrecht: verslag door dhr. H.M. van der Ree als deelnemer aan de Knokploeg -Zinkweg (1943-1945); schriftje met anti-Duitse teksten; publicatie: 'Geschiedenis van het Ziekenfonds Zuidhollandse-Eilanden', 1981; boek: 'Al zwijgen de klokken te Mijnsheerenland', door T. Bokma; een twaalfstal foto's van het verzet in Oud-Beijerland (1945)

- mw. J.H. van Rees-'t Hooft – Mijnsheerenland: 'Trammelant op Stee', toneelstuk geschreven in Hoeksche Waards dialect door Jan van Spanje en Krijn Kraak voor de toneelclub de Takkebosse (Numansdorp), zonder jaartal
- mw. W.H. Verhoeven – Oud-Beijerland: album betreffende de familie Verhoeven en één betreffende de familie Visser; gedenkpenning Arie Vlieland; diverse akten en brieven betreffende de families Vlieland, Visser en Leeuwenburgh
- dhr. A. Verkerk – Strijen: winkelkastje met inhoud; heeft toebehoord aan Arie Jan Verkerk (1937-1949) uit Puttershoek, met ca. 35 uiteenlopende objecten en paperassen
- mw. W.A. Vogelaar-Herweijer – Oud-Beijerland: merklap met initialen W H (Willempje Herweijer) ca. 1970
- mw. A. de Vroed — Heinenoord: handwerkje ca. 1880 vervaardigd te Heinenoord door Adriana van der Griend-Roos, overgrootmoeder van schenkster
- dhr. J. Waaijer – Zoetermeer: glaskunstwerk met schelpen, door Theo Verhoeff, tinnen wandbord, glas in lood en kop en schotel, alle met het gemeentewapen van Mijnsheerenland, plattegrond van Mijnsheerenland

Correctie: in Bulletin 136 (juni 2019) blz. 21 staat als naam op doopkaart: Janna M. de Klerk, dit moet zijn: Janna M. de Kreek

In 2013 heeft Meeuwis Hendrik (Mees) Weeda, ex-lid van de KP Zinkweg en van de Binnenlandse Strijdkrachten Hoeksche Waard een onklaar gemaakte stengun aan ons museum geschonken. Vanwege de periodiek terugkerende formaliteiten werd het bezit ervan bezwaarlijk. Derhalve is de stengun in augustus 2019 in eigendom overgedragen aan Museum Rotterdam '40-'45 NU (tot 2015 OorlogVerzetsMuseum Rotterdam). De mogelijkheid is behouden om het wapen in een tijdelijke expositie in ons museum te tonen na een bruikleenverzoek aan Museum Rotterdam '40-'45 NU.

Alex van der Woel

GENEALOGIE & STREEKHISTORIE

Het aantal bestanden, gemaakt na bewerking van de originele bronnen en op de computers van het museum te raadplegen, is uitgebreid met:

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang Nationaal Archief 3.03.08.133, inventarisnr. 39
Ordinaire rollen van de Hoge en Lage Vierschaar, 2-5-1662 tot en met 10-12-1665

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang N.A. 3.03.08.133, inventarisnr. 126
Verkoopcedul van boomgaarden, 1708

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang N.A. 3.03.08.133, inventarisnr. 127
Rechtskundig advies, 1804

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang N.A. 3.03.08.133, inventarisnr. 128
Requesten, 12-12-1797 tot en met 18-12-1810

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang N.A. 3.03.08.133, inventarisnr. 129
Register van ingekomen requesten met appointementen, 20-2-1804 tot en met 27-2-1811

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang N.A. 3.03.08.133, inventarisnr. 130
Aanvragen om taxatie voor het collateraal, 30-10-1787

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang N.A. 3.03.08.133, inventarisnr. 131
Stukken in verschillende zaken gediend hebbend, 1614, 1630, 1683

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang N.A. 3.03.08.133, inventarisnr. 132
Stukken van een civiel geding, afkomstig van notaris en secretaris S. Buelen, 1721

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang N.A. 3.03.08.133, inventarisnr. 133
Arbitrale uitspraken met bijlagen afkomstig van de notaris en schout Bastiaan Andriesz Coomans en de notaris te Oud-Beijerland, bode van de Beijerlanden, Engelbrecht van Dalem, 5-1-1666 tot en met 7-1-1671

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang N.A. 3.03.08.133, inventarisnr. 134
Allerhande stukken afkomstig van Engelbrecht van Dalem voornoemd,
20-10-1665 tot en met 14-1-1681

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang N.A. 3.03.08.133, inventarisnr. 135
Inventarissen van notariële protocollen 1709, 1713, 1720 en 1802

Oud-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang N.A. 3.03.08.133, inventarisnr. 136
Minuut-akten van openbare verkoop van onroerend goed, 1630, 1651, 1660,
1669

Piershil Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang Regionaal Archief Dordrecht 677, inventarisnr. 32
Schepenakten, 29-5-1629 tot en met 10-3-1668

Piershil Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang RAD 677, inventarisnr. 33
Schepenakten, 12-2-1692 tot en met 9-12-1718

Piershil Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang RAD 677, inventarisnr. 34
Schepenakten, 8-4-1720 tot en met 14-8-1741

Piershil Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang RAD 677, inventarisnr. 35
Testamenten, 29-12-1744 tot en met 8-7-1787

Piershil Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang RAD 677, inventarisnr. 36
Boedelinventarissen, 28-7-1744 tot en met 23-6-1786

Piershil Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang RAD 677, inventarisnr. 37
Boedelrekeningen, 1734 tot en met 1787

Strijen Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang RAD 602, inventarisnr. 3
Registers houdende aantekening van transport- en hypotheekakten,
30-4-1669 tot en met 19-2-1680

Zuid-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang RAD 681, inventarisnr. 17
Schepenakten, 3-4-1775 tot en met 23-7-1794

Zuid-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang RAD 681, inventarisnr. 18
Schepenakten, 1-4-1795 tot en met 31-7-1810

Zuid-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang RAD 681, inventarisnr. 19
Schepenakten van nagelaten boedels, 3-12-1675 tot en met 26-9-1793

Zuid-Beijerland Oud Rechterlijk Archief

Archieftoegang RAD 681, inventarisnr. 21
Rekeningen en verantwoording van nagelaten boedels, alsmede schepenakten van boedelscheiding, 31-5-1728 tot en met 22-1-1798

Nieuwe streekhistorische informatie die op de computers van het museum is te raadplegen:

- de inventaris van het archief van de Ambachtsheerlijkheid Cillaarshoek, 1984-2018, gemaakt door Ger van der Hoek, waarin ook opgenomen de inventaris van de ambachtsheerlijkheid van 1731-1984 opgesteld door G. Timmerman
- Numansdorp; meestoven in de Numanspolder 1649-1789
- Cillaarshoek; De kerkklokken van de verdronken dorpen, de kerkklok van Cillaarshoek, artikelen uit Dordrecht Monumenteel, 2016-2017

Nieuwe genealogische informatie die op de computers van het museum is te raadplegen:

Roos; Parenteel Dirck Harmensz –

In de categorie streekgenealogieën (SG-nummers) zijn te raadplegen:

SG 218 de Heer; aanvulling

SG 306 Lem; aanvulling

SG 386 Loose; aanvulling

SG 518 Lamme; aanvulling

SG 544 de Best; aanvulling

- SG 593** de Haan; aanvulling
- SG 914** Louter; aanvulling
- SG 1379** Lagestee; aanvulling
- SG 1497** Krol, de familie –
- SG 1498** Lijst begraven Strijen 1800-1936
- SG 1499** Op zoek naar Pella door Matthé Kampman, 2018
- SG 1500** Stamreeks Maaten. Onderzoek naar ruim 300 jaar wel en wee van een familie. Samenstelling R. Regouw, 1991

In de categorie Streekhistorie zijn nieuw:

- S 863** 150 jaar KONI; van paard tot auto 1857-2007 door Ed Israël, 2007
- S 1263** Stukken betreffende het afscheid van dokter F. Hers, alsmede zijn Levensgeschiedenis. Puttershoek, 1946
- S 1655** Baken in het landschap, Verhalen over de Barendrechtse brug (1888-1969) door Arco van de Ree, 2019
- S 1948** 50ste rekening van de heer A. Vlieland als rentmeester der Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen, dienstjaar 1869
- S 1949** Een impressie van de Zuid-Hollandse boerenstand omstreeks 1842 door Keetje Hooijer-Bruins
- S 1950** Concept van en correspondentie en diverse stukken in verband met de uitgave van De Joodse Gemeenschap te Oud-Beijerland van A. en R. van den Berg door J. Robbemond, 1982
- S 1951** Albeda college - da Vinci college: Volwassenenonderwijs Hoeksche Waard, 1999
- S 1952** Briefkaarten familie Van Schouwen Goudswaard, 1875
- S 1954** Honderd jaar vrouwen in de politiek door Marieke Dwarswaard, 2019
- S 1955a** Geschiedenis van de Hervormde - Gemeente van Oud-Beijerland door Dr. Ir. C. Baars (concept)
- S 1955b** Geschiedenis van de Hervormde - Gemeente van Oud-Beijerland door Dr. Ir. C. Baars, 2004
- S 1977** De Lambertuskerk in het Land van Strijen, 1995
- S 1979** “Alles Kids?! Hoe gaat het bij mij? Hoe gaat het bij jou?”, Ontmoeting tussen culturen en tradities in de Hoeksche Waard
- S 1989** 1953 – De storm door Rik Launspach, 2009
- S 1992a** Derper-Hoever-Binder: Over geschiedenis & volksleven van de Drie Egmondten door Kathinka Lannoy, Bob Denneboom, 1969
- S 1992b** Tien eeuwen Egmond: ontstaan, bloei en ondergang van de regale abdij van Egmond, 1950

- S 1998** Hoeksche Waard naar 2020: 'Mooi, leefbaar en dynamisch', Samenvatting Inbreng Streekplan, maart 2006
- S 2000** Historische fotoboeken: catalogus 1994/1995
- S 2001** Het trammaterieel van de Stichting v/h Rotterdamsche Tramweg Maatschappij door Mark Grootendorst, 1999
- S 2002** De Hoeksche Waard weet wat zij wil: Koers voor de Toekomstige ontwikkeling van de Hoeksche Waard, 2000
- S 2003** Maannachten: Het leven van Joséphine met kunstschilder J.B. Jongkind door Marja Visscher, 2019
- S 2005** Strijen in historisch perspectief, no. 19: Brandweer in Strijen door Chiem van Ballegooijen; Piet van den Broek; Arie van Everdingen en Cor in 't Veld, 2006
- S 2009** De stoomtram naar Hellevoetsluis, deel 6 door Bas van der Heiden, 1991
- S 2010** De stoomtram naar Oostvoorne, deel 7 door Bas van der Heiden, 1992
- S 2011** De paardetram van de RTM: De stoomtram Rotterdam-Schiedam, deel 8 door Bas van der Heiden, 1992
- S 2012** De stoomtram naar het museum, deel 14 door Bas van der Heiden, 1996
- S 2013** De R.T.M. Tram: een kleurrijk verleden, deel 16 door Bas van der Heiden, 1999
- S 2015** Strijen in historisch perspectief, nr. 21: Cillaarshoek, kerk en school door Goris Hooghwerff, Cor in 't Veld en Piet van den Broek
- S 2025** Hebbie 't al gehoord: Hoeksche Waardse verhalen door Nel Andeweg, 2004
- S 2030** Jeugdherinneringen. Zand er over? door Pieter de Vlaming
- S 2031** Lijst met namen van de deelnemers aan de cursus bemestingsleer 1911-1912 aan de Blaaksedijk, 1912
- S 2035** De Zuid-Hollandse eilanden en de oevers van de Maas door Abraham Jacob van der Aa, 1998
- S 2040** Kerst 1944. Herinneringen van mensen uit het voormalig verzet en overlevenden uit concentratiekampen, 1982
- S 2041** Water scheidt Water bindt. Onderweg naar steeds betere ambulancezorg in Zuid-Holland Zuid, 2012
- S 2044** Martha en Luba, Luba en Martha. Een halve eeuw vrijheid, 1940 1945, 1945 1995 door Jan Hein de Groot, 1995
- S 2052** Boerderijen verhalen: Handleiding Zelfstandig Boerderij-onderzoek Zuid-Holland door Harm Hoogendoorn en Lyanne de Laat, 2005
- S 2053** Met de tram naar Voorne-Putten door F.C.G. Huizer, 1982

- S 2064** Waaron nu pas een monument in Korendijk? Wat mag niet worden vergeten? 1998
- S 2067** Monumentenjaarboek 1996

Door museum het Oude Raadhuis zijn medio dit jaar vele honderden boeken en andere publicaties aan Museum Hoeksche Waard geschonken. Een groot deel daarvan vormt een welkome aanvulling op onze bestaande collectie. Er wordt aan gewerkt om deze aanwinsten in te voeren in de bibliotheekbeeldbank (in te zien via de museumwebsite). Vanwege het grote aantal boeken worden ze hier niet apart genoemd.

Peter van Hulst

DIALECTEN HOEKSCHÉ WAARD

Kwaojongesstreek

door Nel Andeweg-van Brakel

dialectvertaling: Arie Biemans

't Is alweer 'n hêêlen hort geleje. Toen wier d'r nog nie zôôveul ofgebroke en nieuw gebouwd. Kort gezaaid: alles bleef veul langer bij 't ouwe. Zôô was 't ok med allebaai de laegere schole van d'n Histert. Ze hà'n stoffige houte vloere en 'n rôôkende, stinkende kachel in d'n hoek van 't lokaol. Opte gang twêëmael vijf pleeje, want wc's med 'n deurtrekker waere belangenae nog nie wettelijk verplicht. Die hokkies brakke wel alle rekoors wà stank aîgaot. 't Eênigste roestige kraontjie was bij de twêê opeslaonde deure bij d'n uichang voor de vijf lokaole (en ok d'n êênigsten ingang). Over brandgevaer wier nie gesproke, terwaail d'r toch vijf brandende kachels stinge in de lokaole van de School met t'n Bijbel. De Openbaore School hà wel twêê ingange bij drie lokaole, maor mette wc's was 't net êênder gesteld. Aste deure oop ginge bekaoidé je van de stank en dan was 't tot an de Koleweg nie te harde, maor we bleve d'r toch gezond bij.

Vroeger wiere me veul strenger opgevoed as nou. Nied allêên thuis, maor ok op school. In d'n hoek staon was nog de miñste straf die d'r uichedêêld wier, maor schoolblijve en zelfs de stok kwam d'r soms an te pas aste mêêster 't med 'n lastige leerling niet meer an kon. En azzie dan nae zôô'n straf wat laeter thuis kwam, kreeg-ie daer ok nog es de wind van vorene en moz-ie voor straf ok nog vroeger naer bed.

In dien tijd waere d'r twêê belhaomels die dikkels saome kattedwaod uithaalde, maor dat kojje gêên krimmineel gedrag noeme. De school midden op 't durrep sting onderan d'n dijk. Daerachter lee 't schoolplaaïn en daernaest was t'n tuin van Flip Konijnendijk, d'n êênigste groenteboer van 't durrep. In de volksmond hietende die man netuurlijk geweun Flip Knijn. Op die manier wier d'r vroeger mè veul naome gesjoemeld. Z'n winkeltie was maor 'n paor vierkante meter grôôt en daerin verkoch-tie alles allêên vors vañ z'n tuin, want toen waere d'r nog gêên blikgroentes en een stronk boerekôôl mos van achter de winkel uit t'n tuin gehaold worde. Dat wier waainig gekocht, want de mêêste meñse vonge dat maor 'knijnevoer'. Flip had 'n klaain vrachtwaogentjie waer die beslist niet d'n eersten aigenaer van was eñ z'n schuur – die ok neffen 't schoolplaaïn stong – was al net zôô krakkemikkig as 't Ford-otochie. Overdag stong 't waogentjie buite en stinge de inrijdeure van de schuur waogewijd oop. En voor die twêê kwaojonges – laeme me ze maor Ard en Gert noeme – toch 'n aerdigen uidaoging. De groenteboer was achter in d'n tuin bezig en d'r was gêên schoolmêêster te zien. Dat was dus 'n mooie kááñs voor de jonges!

Ard klom achter 't stuur en Gert zat 'r nog maor net neffe toen d'n oto mè veul herrie startende en begon te rije.

Gert mog dikkels mè z'n vaoder meerije in de vrachtwoage, en daerom wist-ie gelukkig de rem te vinge om de waoge te laete stoppe en dat was maor goed ok. Ze waere weer net zôô gauw uit t'n oto astañze d'rin geklomme waere. Gelukkig float de bovemêester datte school weer ging beginne en al gauw stinge de jonges weer netjies in de rij om de gang in te marsjere. 't Was maor net op tijd, want Konijnendijk kwam al uit t'n tuin añrenne mè s'n vuiste in de lucht. 't Gevaer was geweke want de daoders zatte al buite schot med 'n rôôd hôôd in d'r schoolbank.

Ik hê se goed gekend en ik was t'r zelf getuige van dat deuze hêêle korte boevestreek geleverd wier!

Haain Toet mess'n waoterfiets

door Arie Biemans

Erreges hêel in de verte mot Haain nog añgetrouwde familie vamme weze, want de opao vamm'n vrouw was 'n volle neef vann'm. Die neve waere allebaai naer heulie opao vernoemd en hietende Henk Schilperoord. Zôdiets schep netuurlijk een soort band mè zôô'n man en omdattie as oud-Hoekschewaerder op zijn menier en in zijn tijd al een bekende Nederlander was, verdient-ie van mijn miñstes wel een diaolektverhaoltie. Haain wier gebore op Klaaswaal as zeun van 'n boereknecht in een gezin mè zes kindere, maar het gezin verhuisde al kort nae de geboorte naer de Buitensluis. As kind wastie aagelijk al voorbestemd om laeter schipper te worde, want hij was nog maor 'n schoolkind toen-die z'n aage al – hêlemael naokend – in 'n waskuip deur vier gááñze deur de vliet liet trekke. Wanneer percies hê 'k nie kenne achterhaole, maor Haain vong die deur gááñze getrokke waskuip nie genog en hij maakte zelf 'n waoterfiets mè drijvers om mee te kenne vaere. Omdatte Buitensluis uitliep as Haain in z'n vrije tijd an t'oefene was op z'n fietsvaertuig, mottie volleges de verhaole die daerover gaon al gauw medd'n toeter op z'n waoterfiets gezete hebbe om pebliek te trekke astie ging stunte. Daenom zou-die dan de naam Haain Toet gekrege hebbe.

Toen-die mos gaon werreke voor de kost was Haain dikkels zoekende naer 'n geschikt baontjie en daer kojje al an zien dattie schipper wou worde. Hij werrekte eerst as knecht bij 'n boer, daernaes as veerman om meñse over te zette tusse Numesdurrep en de Wullemstad en laeter as kastelaain om uitaaindelijk as errepelschipper op Goeschallekoord an de slag te gaon. Maor dat wier allemael gêên sukses: 't Leverde te waainig op en 't was ok gêên werrek naer z'n zin. De peblieke belangstelling voor z'n vaere opte waoterfiets groeide, want daer kwamme ok lui uit de andere durrepe op of en zelfs van buite de Hoeksche Waerd.

Toen groeide 't idee om dan wat meer te gaon doen mettie waoterfiets.

Daer waste Buitesluis wel wat te klaain voor, dus hij verhuisde naer Rotterdam-Dellefshaove en begon daer z'n kuñste te vertôðne. Toen de belangstelling nog grôðter wier verbeterde Haain de drijvers van de waoterfiets om daermee in 1932 't Kanaol van Frankrijk naer Engeland over te steke. Hoe dat lukte sting in geure en kleure in de krante. Haain was intusse een bekende Nederlander geworde, want zelfs in 1956 wier d'r nog uichebraaid 't vollegende over geschreve in 't Vrije Vollek:

Hij sting mess'n waoterfiets in Calais om te wachte totte wind wat ging legge, om d'n oversteek van 37 kilometer naer Dover te kenne maoke. Onderweeg kwam-die in zwaere buie terecht met zukke hôðge golleve dattie bekant schipbreuk lee en uitte koers raakte. Gelukkig wier-die gezien deur een Deens schip, datt'm mè fiets en al uit de zêê opviste. Met hande en voete mos Haain duidelijk maoke dattie glad nie van plan was om z'n tocht op te geve, maor dattie naer Engeland op pad was. Aaindelijk begrepe ze wattie wou en ze wezen 'm de richting naer Dover en nae 13 uur trappe tege weer en wind kwam-die in Engeland an. Daer wier-die opgevange deur 'n paor amtenaere die 'm gelijk wantrouwe omdattie bekant gêen cent op zak had. Hij wier gelijk in 't cachot gedouwd, maor gelukkig kwam de Nederlááñse consul d'r gauw bij om te verklaore dat't wel in orde was, zôðdat Haain drek vrijkwam en opgelucht weer op huis an naer Dellefshaove kon vertrekke...

Weer in Nederland añgekemme pakte Haain 't handig an: van foto's waer-die triomfantelijk op z'n waoterfiets zat liet-ie een hôðp añzichtkaorte maoke en die wiere voor een paor cente per stik verkocht astie z'n kuñste vertôðnde. Dat liep jaerelang zôð sturrem, datt'r een boterham mè goed beleg op overschoot en daerdeur kon-die z'n aaige ok veroorlôðve om oventoe de opbrengst van z'n optreeje kedoo te doen an goeie doele zôðas 't Koningin Wilhelmina Fóðñs voor de kankerbestrijding. Hij verzon weer wat nieuws, deur medd'n grôðt wijnvat van Hoek van Holland naer Scheveninge te vaere en die stunt ok uit te haole van Enkhuize naer Staovoore. Zôð trad-ie op overal in 't land.

Nou mojje nie denke däss'n familie daer nou altijd zôð grôðs op was hoor, want die waere meer van de ouwferwesse soort aaigenhaaimers die zegge: 'Doe nou maor geweun, dan doe je al gek genug.' Maor ik denk dassie in d'r hart toch ok wellis een bietjie anders añkeeke tege deuze Bekende Nederlander!

Bestuur Werkgroep Dialecten:

Voorzitter: J. 't Hooft, Schoolweg 29, 3281 AP Numansdorp,

tel.: 0186-651412, e-mail: hoonum@upcmail.nl

Secretaris en contactpersoon: Chr. den Boer, Lindenlaan 28,

3286 XJ, Klaaswaal, tel.: 0186-572892, e-mail: chboe@hetnet.nl

Penningmeester: mw. M. van der Stouw, Westdijk 71,

3271 LL, Mijnsheerenland, tel.: 0186-603076, email: vdstouw@hetnet.nl